

ΑΠΟΨΕΙΣ

Γράφει η Δέσποινα Μπαχά → despina.bahas@kosmos.com.au

Τζίνα Μπαχάουερ Ύψωσε την Ελλάδα στο Διεθνές Μουσικό Στερέωμα

ΣΤΙΣ 22 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1976 «η βασίλισσα του πιάνου», Τζίνα Μπαχάουερ, άφοσε την τελευταία της πνοή στο Χαλάνδρι Απικής όπου διέμενε και η σορός της θάφτηκε στο νεκροταφείο Χαλανδρίου. Το 2016 που ήμουν στο Χαλάνδρι, πέρασα έξω από το σπίτι της Συγχωρεμένης Τζίνας και οι γείτονές της μου είπανε πως «τα βράδια ακούνε το πιάνο της να παίζει». Η Ελλάδα τιμούσε –κάποιες φορές –τους καλλιτέχνες της. Όμως δεν υπήρξε ποτέ άλλοτε παράδειγμα μιας τέτοιας αποθέωσης. Και ήταν φυσικό γιατί την εποχή που το βαρύ λιθάρι της Ρωμιοσύνης κατρακυλούσε στα Τάρταρα, η Τζίνα Μπαχάουερ με το πιάνο της, σήκωσε την Ελλάδα ψηλά. Η διάσημη, υψηλού επιπέδου και διεθνούς φήμης Ελληνίδα πιανίστα, τιμήθηκε με το παράσημο του Χρυσού Σταυρού του Φοίνικα και με τον Χρυσό Ταξιάρχη του Τάγματος Ευποίιας. Αν και έχουν περάσει Σαρανταέσσερα χρόνια από το θάνατό της, η Τζίνα Μπαχάουερ παραμένει σε παγκόσμια κλίμακα το πιο διάσημο όνομα του πιάνου. Αυτό σημαίνει ότι το μουσικό της έργο είναι και το περισσότερο διαδεδομένο, το πιότερο αγαπημένο, το πιότερο ζωντανό. Γι'αυτό μέσα σε όλα αυτά τα χρόνια ενεργού δράσης της είχε καταφέρει να δημιουργήσει ένα κοινό φανατικό πιστό στην τέχνη της, ένα κοινό που αγόραζε μήνες πριν τα εισιτήρια των εμφανίσεών της και γέμιζαν ασφυκτικά τις γιγάντιες αίθουσες κάθε φορά που θα ερμήνευε ένα έργο με το αγαπημένο της πιάνο. Και κάθε φορά που έδινε ένα νέο ρεσιτάλ η Ελλάδα ανέβαινε και ένα σκαλί στη σκάλα του παγκόσμιου μουσικού πενταγράμμου. Γι'αυτό ελληνικό κράτος για να τιμήσει την προσφορά της, είχε εκδώσει γραμματόσημο στα πλαίσια της σειράς Φεστιβάλ Αθηνών. Και από το 1976 καθιερώθηκε Διαγωνισμός Πιάνου από το Σύλλογο «Κόσμος εν Αρμονίᾳ» και απονέμεται κάθε χρόνο το έπαθλο «Βραβείο Τζίνα Μπαχάουερ» προς τιμήν της.

Η TZINA ΜΠΑΧΑΟΥΕΡ, η διαπρεπής Ελληνίδα πιανίστα με Διεθνή σταδιοδρομία και αναγνώριση, ένα από τα «ιερά τέρατα» του Παγκόσμιου Πιάνου, γεννήθηκε στην Αθήνα στις 21 Μαΐου 1913 από Ιταλίδα μπτέρα και πατέρα Εβραϊκής καταγωγής που ήταν ο μόνος που έμεινε στην Αυστρία. Όλα τα άλλα πέντε αδέρφια του είχαν εγκατασταθεί μονίμως σε διάφορα μέρη της Ελλάδας. Το Επώνυμο της Τζίνας Μπαχάουερ μοιάζει με

καλλιτεχνικό ψευδώνυμο, αλλά είναι αληθινό και είναι η μόνη που το διατήρησε, γιατί οι συγγενείς της στην Ελλάδα το επώνυμο το έκαναν ελληνικό κόβοντας το «ουερ» διατηρώντας το Μπαχά που είναι διαδεδομένο σε ολόκληρη την Ελλάδα μέχρι και στη μακρινή Αυστραλία. Το οικογενειακό περιβάλλον της Τζίνας ήταν φιλόμουσοι αλλά δεν είχαν ασχοληθεί ποτέ επαγγελματικά με τη μουσική. Το φεστιβάλ εντούτοις του περίφημου πιανίστα Εμίλ Φαν Σάουερ που παρακολούθησε στην Αθήνα σε πλικία μόλις 5 ετών η Τζίνα Μπαχάουερ, τον θαύμασε για την πλικία της που ήδη έπαιρνε μαθήματα και έπαιζε πιάνο, και αυτό αποτέλεσε το πρώτο ερέθισμά της, πήρε θάρρος και συνέχιζε να παίζει το πιάνο της με περισσότερο ζήλο γιατί ήθελε να φτάσει και αυτή στη θέση του περίφημου πιανίστα Εμίλ Φαν Σάουερ! Σε πλικία 8 χρονών η Τζίνα ήταν το παιδί «θαύμα» που έδωσε το πρώτο της κονσέρτο στην Αθήνα και αποθέωσε το κοινό με το ταλέντο της.

ΥΣΤΕΡΑ από μια μακρά περίοδο σπουδών στην Ελλάδα, όπου μεταξύ άλλων μαθήτευσε δίπλα στον Πολωνό Βόλτεμαρ Φρίμαν ο οποίος υπήρξε, σύμφωνα με δηλώσεις της ίδιας της Τζίνας, ο σημαντικότερος δάσκαλός της, βραβεύθηκε με το Χρυσό Μετάλλιο του Ωδείου Αθηνών και έχοντας στις αποσκευές της τη Χρυσή αυτή βράβευση, η Τζίνα Μπαχάουερ έφυγε το 1929 για τη Παρίσι προκειμένου να συνεχίσει τις σπουδές της. Αφού ολοκλήρωσε τον κύκλο των σπουδών της κοντά στους διάσημους πιανίστες Φρίμαν και Σεργκέι Ραχμάνινοφ και αφού έδωσε μαζί με τους διάσημους δασκάλους της κονσέρτα σε όλα τα μεγάλα καλλιτεχνικά κέντρα του κόσμου επέστρεψε στην Ελλάδα. Το 1935 η Μπαχάουερ εμφανίζεται για μια ακόμη φορά στην Αθήνα, αυτή τη φορά δίπλα στον αρχιμουσικό Δημήτρη Μπιτρόπουλο, ο οποίος είχε δηλώσει: «Κάθε φορά που η Τζίνα επισκεφτόταν την Ελλάδα με παρακαλούσε να την οδηγήσω στο Αίγιο, σε ένα όμορφο χωριουδάκι». Συγκεκριμένα στο γραφικό χωριουδάκι Άγιος Κωνσταντίνος, που πάνω του δεσπόζει η βουνοκορφή του Άι Γιάννη με το ομώνυμο Μοναστήρι και κάτω του φαντάζει η δαντελωτή θάλασσα με την παραλία της εξωτικής Άκολης. Εκεί στο αρχοντικό σπιτάκι της οικογένειας και πρώτου της εξάδελφου Πάνου Μπαχά περνούσε η Τζίνα τις ανέμελες ώρες της πριν εξορμήσει

για τις νέες μεγάλες καλλιτεχνικές της επιτυχίες, στο Παρίσι, στη Λονδίνο, στη Βιένη, στη Νέα Υόρκη, την Αίγυπτο, το 1962 στην Αυστραλία και Ν. Ζηλανδία και σε όλα τα μεγάλα καλλιτεχνικά κέντρα του κόσμου. Λίγες μορφές από το χώρο της μουσικής έχουν δώσει τόσα πολλά στην Ελλάδα, όσο η Τζίνα Μπαχάουερ, που κέρδισε τη Διεθνή Αναγνώριση ωρίς ποτέ να ξεχάσει την Πατρίδα της!

Η ΦΗΜΗ πλέον της Τζίνας Μπαχάουερ μεσουρανούσε στο Μουσικό Διεθνές στερέωμα. Το βράδυ της 22ας Αυγούστου 1976 το Ηρώδειο ήταν γεμάτο από το κοινό της Αθήνας. Ο λόγος προφανής, γιατί η «βασίλισσα του πιάνου» όπως αποκαλείτο η Τζίνα Μπαχάουερ από τη δισκογραφική της εταιρεία βρισκόταν για μια ακόμη φορά στη γενέθλια πόλη της Αθήνα, προκειμένου να εμφανιστεί στο Ηρώδειο, στο πλάισιο του τότε Φεστιβάλ Αθηνών, συμπράττοντας με την Εθνική Συμφωνική Ορχήστρα της Ουάσιγκτον. Η κορυφαία πιανίστα επρόκειτο να ερμηνεύσει ένα έργο με το οποίο είχε επανειλημμένως αναμετρηθεί στη διάρκεια της πολύχρονης σταδιοδρομίας της. Ήταν το κονσέρτο «Αριθμός 3 σε ντο Ελάσσονα του Λούντβιχ Βαν Μπετόβεν». Οι αυτήκοοι μάρτυρες της δοκιμής που πραγματοποίησε η Μπαχάουερ με την Ορχήστρα το πρώτη της ίδιας ημέρα, μιλούν για μια απόδοση που άγγιζε ένα δυσθεώρητο ερμηνευτικό ύψος. Μια εκτέλεση που έμελλε να είναι προφτική καθώς διέθεται το ακραίο πάθος της τελευταίας φοράς. Και πραγματικά το κοινό που είχε κατακλύσει το Ηρώδειο το βράδυ της 22ας Αυγούστου ματαίως περίμενε. Η «βασίλισσα του πιάνου» αφού είχε διανύσει μια γήινη διαδρομή που άγγιζε τα άστρα μετέβη στο Πάνθεον των Αθανάτων. Την ίδια ημέρα 22 Αυγούστου 1976 καθιερώθηκε ο Διεθνής Διαγωνισμός Πιάνου με τη «Βράβευση Τζίνα Μπαχάουερ» στο Σολτ Λέικ Σίτυ των ΗΠΑ προς τιμή της.

ΤΟ ΣΥΝΤΟΜΟ αυτό αφιέρωμα είναι μια ταπεινή προσφορά στην Αείμνηστη Συγγενή Τζίνα Μπαχάουερ που αύριο συμπληρώνεται 44 χρόνια από το θάνατό της. Παραμένει όμως ζωντανή στις καρδιές όχι μόνο των συγγενών της, αλλά όλων των Ελλήνων γιατί το έργο της Μεγάλης αυτής Πιανίστας Ύψωσε την Ελλάδα στο Ζενίθ του Παγκόσμιου Μουσικού Στερεώματος.